

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 18. septembrī
(OR. en)

7980/18
ADD 1

Starpiestāžu lieta:
2018/0096 (NLE)

WTO 84
SERVICES 33
FDI 20
COASI 101

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: leguldījumu aizsardzības nolīgums starp Eiropas Savienību un tās
dalībvalstīm, no vienas puses, un Singapūras Republiku, no otras puses

EKSPROPRIĀCIJA

Puses apstiprina, ka tām ir kopīga izpratne par šādiem aspektiem.

1. Nolīguma 2.6. pants (Ekspropriācija) aplūko divas situācijas. Pirmā ir tieša ekspropriācija, kurā aptvertie ieguldījumi tiek nacionalizēti vai citādi tieši ekspropriēti, oficiāli nododot īpašumtiesības vai veicot tiešu konfiscēšanu. Otrā ir netieša ekspropriācija, kurā Puses pasākumam vai pasākumu kopumam, kas neietver īpašumtiesību oficiālu nodošanu vai tiešu konfiscēšanu, ir tiešai ekspropriācijai līdzvērtīgas sekas tādā ziņā, ka aptvertajam ieguldītājam attiecībā uz tā aptvertajiem ieguldījumiem tiek būtiski ierobežota pamata īpašumtiesību izmantošana, tostarp tiesības izmantot savus aptvertos ieguldījumus, baudīt to ieguvumus un atsavināt.
2. Lai varētu noteikt, vai Puses pasākums vai pasākumu kopums konkrētā situācijā ir netieša ekspropriācija, nepieciešama katrā gadījumā atsevišķa uz faktiem balstīta izmeklēšana, kurā citu faktoru starpā izvērtē:
 - a) pasākuma vai pasākumu kopuma ekonomisko ietekmi un ilgumu, tomēr, pat ja Puses pasākumam vai pasākumu kopumam ir nelabvēlīga ietekme uz ieguldījumu ekonomisko vērtību, tas pats par sevi nenožīmē, ka ir notikusi netieša ekspropriācija;

- b) kādā mērā pasākums vai pasākumu kopums kavē iespēju izmantot savu īpašumu, baudīt tā ieguvumus un atsavināt; un
- c) pasākuma vai pasākumu kopuma raksturu, jo īpaši, tā objektu, kontekstu un nolūku.

Lielākai noteiktībai — izņemot retus gadījumus, kad pasākuma vai pasākumu kopuma ietekme iepretim tā mērķim ir tik nopietna, ka tā acīmredzami ir pārmērīga, Puses nediskriminējošs pasākums vai pasākumu kopums, ko izveido un piemēro, lai aizsargātu tādas leģitīmus sabiedriskās politikas mērķus kā sabiedrības veselība, drošība un vide, nav netieša ekspropriācija.

ZEMES EKSPROPRIĀCIJA

1. Neatkarīgi no 2.6. panta (Ekspropriācija), ja Singapūra ir ekspropriētāja Puse, tad par ikvienu ekspropriācijas pasākumu, kas attiecas uz zemi un ir definēts Zemes iegādes aktā (*Land Acquisition Act*) (152. nodaļā)¹, saskaņā ar minēto tiesību aktu tiek maksāta kompensācija, kura atbilst tirgus vērtībai.
2. Šajā nolīgumā ikvienam ekspropriācijas pasākumam, uz kuru attiecas Zemes iegādes akts (*Land Acquisition Act*) (152. nodaļa), vajadzētu notikt sabiedriskā mērķa dēļ vai saistībā ar sabiedrisku mērķi.

¹ Zemes iegādes akts (*Land Acquisition Act*) (152. nodaļa), kas ir spēkā šā nolīguma spēkā stāšanās dienā.

EKSPROPRIĀCIJA UN INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA TIESĪBAS

Lielākai noteiktībai — intelektuālā īpašuma tiesību atsaukšana, ierobežošana vai radīšana, ciktāl šāds pasākums ir saderīgs ar *TRIPS* līgumu un ESSBTN desmito nodaļu (Intelektuālais īpašums), nav ekspropriācija. Turklāt, ja tiek konstatēts, ka pasākums nav saderīgs ar *TRIPS* līgumu un ESSBTN desmito nodaļu (Intelektuālais īpašums), tas nenozīmē, ka notikusi ekspropriācija.

VALSTS PARĀDS

1. Prasību, ka ar kādas Puses parāda pārstrukturēšanu tiek pārkāpts otrajā nodaļā (Ieguldījumu aizsardzība) noteikts pienākums, nedrīkst iesniegt vai gadījumā, ja tā jau ir iesniegta, to nedrīkst izskatīt saskaņā ar trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) A sadaļu (Strīdu izšķiršana starp ieguldītājiem un pusēm), ja iesniegšanas brīdī pārstrukturēšana ir pārstrukturēšana sarunu ceļā vai tā kļūst par pārstrukturēšanu sarunu ceļā pēc iesniegšanas, izņemot prasību par to, ka pārstrukturēšana ir pretrunā 2.3. pantam (Valsts režīms)¹.
2. Neskarot trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) A sadaļas (Strīdu izšķiršana starp ieguldītājiem un Pusēm) 3.6. pantu (Prasības iesniegšana tiesai) un ievērojot šā pielikuma 1. punktu, ieguldītājs nedrīkst iesniegt prasību atbilstīgi trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) A sadaļai (Strīdu izšķiršana starp ieguldītājiem un Pusēm) par to, ka ar Puses parāda pārstrukturēšanu tiek pārkāpts kāds otrajā nodaļā (Ieguldījumu aizsardzība) minēts pienākums, izņemot 2.3. pantu (Valsts režīms), ja nav pagājušas 270 dienas no tās dienas, kad prasītājs iesniedzis rakstveida lūgumu apspriesties atbilstīgi trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) A sadaļas (Strīdu izšķiršana starp ieguldītājiem un Pusēm) 3.3. pantam (Apspriešanās).

¹ Šā pielikuma nolūkos vienīgi fakts, ka ar attiecīgo režīmu ieguldītājus vai ieguldījumus nodala, pamatojoties uz likumīgiem sabiedriskās politikas mērķiem parādu krīzes vai tās draudu kontekstā, nav 2.3. panta (Valsts režīms) pārkāpums.

3. Šā pielikuma nolūkos:

“pārstrukturēšana sarunu ceļā” ir Puses parāda pārstrukturēšana vai atmaksas grafika maiņa, ko veic ar i) izmaiņām vai grozījumiem parāda instrumentos atbilstīgi to nosacījumiem, tostarp piemērojamajiem tiesību aktiem, vai ii) parāda apmaiņu vai citu līdzīgu procesu, kurā vismaz 75 % pārstrukturējamā kopējā neatmaksātā parāda pamatsummas turētāji ir piekrituši šādai parāda apmaiņai vai citam procesam;

parāda instrumentam “piemērojamie tiesību akti” ir kādas jurisdikcijas tiesiskais un normatīvais regulējums, kas šim parāda instrumentam piemērojams.

4. Lielākai noteiktībai — “Puses parāds” Savienības gadījumā ietver Savienības dalībvalstu valdību vai Savienības dalībvalstīs esošu valdību parādu centrālajā, reģionālajā vai vietējā līmenī.

4.12. PANTĀ MINĒTIE NOLĪGUMI

Nolīgumi starp Savienības dalībvalstīm un Singapūru

1. Singapūras Republikas valdības un Bulgārijas Republikas valdības nolīgums par ieguldījumu savstarpēju veicināšanu un aizsardzību, kas noslēgts Singapūrā 2003. gada 15. septembrī
2. Singapūras Republikas valdības un Beļģijas un Luksemburgas Ekonomikas savienības nolīgums par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību, kas noslēgts Briselē 1978. gada 17. novembrī
3. Singapūras Republikas valdības un Čehijas Republikas valdības nolīgums par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību, kas noslēgts Singapūrā 1995. gada 8. aprīlī
4. Vācijas Federatīvās Republikas un Singapūras Republikas nolīgums par ieguldījumu savstarpēju veicināšanu un abpusēju aizsardzību, kas noslēgts Singapūrā 1973. gada 3. oktobrī

5. Singapūras Republikas valdības un Francijas Republikas valdības nolīgums par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību, kas noslēgts Parīzē 1975. gada 8. septembrī
6. Latvijas Republikas valdības un Singapūras Republikas valdības līgums par ieguldījumu savstarpēju veicināšanu un aizsardzību, kas noslēgts Singapūrā 1998. gada 7. jūlijā
7. Singapūras Republikas un Ungārijas Republikas valdības nolīgums par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību, kas noslēgts Singapūrā 1997. gada 17. aprīlī
8. Nīderlandes Karalistes valdības un Singapūras Republikas valdības nolīgums par ekonomisko sadarbību, kas noslēgts Singapūrā 1972. gada 16. maijā
9. Singapūras Republikas valdības un Polijas Republikas valdības nolīgums par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību, kas noslēgts Varšavā (Polijā) 1993. gada 3. jūnijā
10. Singapūras Republikas valdības un Slovēnijas Republikas valdības nolīgums par ieguldījumu savstarpēju veicināšanu un aizsardzību, kas noslēgts Singapūrā 1999. gada 25. janvārī

11. Singapūras Republikas un Slovākijas Republikas nolīgums par ieguldījumu veicināšanu un abpusēju aizsardzību, kas noslēgts Singapūrā 2006. gada 13. oktobrī
 12. Singapūras Republikas valdības un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes valdības nolīgums par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību, kas noslēgts Singapūrā 1975. gada 22. jūlijā
-

**MEDIĀCIJAS MEHĀNISMS
STRĪDOS STARP IEGULDĪTĀJIEM UN PUSĒM**

1. PANTS

Mērķis

Mediācijas mehānisma mērķis ir veicināt savstarpēji saskaņota risinājuma atrašanu visaptverošā un paātrinātā procedūrā ar mediatora palīdzību.

A SADAĻA

MEDIĀCIJAS MEHĀNISMA PROCEDŪRA

2. PANTS

Procedūras sākšana

1. Strīda puse jebkurā laikā var lūgt mediācijas procedūras sākšanu. Šādu rakstisku lūgumu adresē otrai pusei.

2. Puse, kurai šāds lūgums ir adresēts, to izskata ar atsaucību un desmit dienu laikā no saņemšanas rakstiski atbild, to pieņemot vai noraidot.
3. Ja lūgums attiecas uz Savienības vai kādas Savienības dalībvalsts iestādes, subjekta vai aģentūras attieksmi un ja atbilstīgi 3.5. panta (Paziņojums par nodomu) 2. punktam nav noteikts atbildētājs, tad lūgums tiek adresēts Savienībai. Ja Savienība pieņem lūgumu, tad atbildē precizē, vai mediācijas procedūras puse būs Savienība vai attiecīgā Savienības dalībvalsts¹.

3. PANTS

Mediatora atlase

1. Strīda puses cenšas vienoties par mediatoru ne vēlāk kā 15 dienu laikā no dienas, kad saņemta atbilde uz šā pielikuma 2. panta (Procedūras sākšana) 2. punktā minēto lūgumu. Šāda vienošanās var ietvert mediatora iecelšanu no tiesas locekļu saraksta, kas izveidots saskaņā ar 3.9. pantu (Pirmās instances tiesa).

¹ Lielākai noteiktībai — ja lūgums attiecas uz Savienības attieksmi, mediācijas procedūras puse ir Savienība, un jebkura iesaistīta Savienības dalībvalsts pilnībā iesaistās mediācijā. Ja lūgums ir saistīts vienīgi ar kādas Savienības dalībvalsts attieksmi, tad mediācijas procedūras puse ir attiecīgā Savienības dalībvalsts, ja vien tā nepieprasa, lai šī puse ir Savienība.

2. Ja strīda puses nevar vienoties par mediatoru atbilstīgi 1. punktam, tad jebkura strīda puse var lūgt tiesas priekšsēdētāju izlozēt mediatoru no tiesas locekļu saraksta, kas izveidots saskaņā ar 3.9. pantu (Pirmās instances tiesa). Tiesas priekšsēdētājs izraugās mediatoru desmit darba dienu laikā no dienas, kad kāda strīda puse iesniegusi lūgumu.
3. Ja vien strīda puses nevienojas citādi, tad mediators nav nevienas Puses valstspiederīgais.
4. Mediators objektīvā un pārredzamā veidā palīdz strīda pusēm noskaidrot ar pasākumu saistītos jautājumus un tā iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz ieguldījumiem un panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu.

4. PANTS

Mediācijas procedūras noteikumi

1. Strīda puse, kas pieprasījusi mediācijas procedūru, desmit dienu laikā no mediatora iecelšanas mediatoram un otram strīda pusei sniedz detalizētu rakstisku problēmas aprakstu, jo īpaši attiecībā uz konkrētā pasākuma darbību un tā nelabvēlīgo ietekmi uz ieguldījumiem. Otra strīda puse 20 dienu laikā no šā apraksta piegādes var sniegt rakstiskas piezīmes par problēmas aprakstu. Ikviens strīda puse savā problēmas aprakstā vai piezīmēs par problēmas aprakstu var iekļaut jebkādu informāciju, ko tā uzskata par atbilstīgu.

2. Mediators var lemt, kāds ir vispiemērotākais veids, lai noskaidrotu ar attiecīgo pasākumu saistītos jautājumus un tā iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz ieguldījumiem. Mediators jo īpaši var rīkot strīda pušu sanāksmes, apspriesties ar abām strīda pusēm kopā vai ar katru atsevišķi, vērsties pēc palīdzības pie attiecīgiem ekspertiem un ieinteresētajām personām vai apspriesties ar tiem, kā arī sniegt papildu atbalstu, ko lūdz strīda puses. Tomēr, pirms mediators vērsas pēc palīdzības pie attiecīgiem ekspertiem un ieinteresētajām personām vai apspriežas ar tiem, viņš apspriežas ar strīda pusēm.
3. Mediators strīda pusēm apsvēršanai var sniegt padomu un ierosināt risinājumu, un strīda puses var pieņemt vai noraidīt ierosināto risinājumu vai vienoties par citu risinājumu. Tomēr mediators nesniedz padomus un neizsaka piezīmes par to, vai izskatāmais pasākums ir saderīgs ar otro nodaļu (Ieguldījumu aizsardzība).
4. Mediācijas procedūra notiek tās strīda puses teritorijā, kurai adresēts lūgums, vai, savstarpēji vienojoties, citā vietā vai ar citiem līdzekļiem.
5. Strīda puses cenšas panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu 60 dienu laikā no mediatora iecelšanas. Kamēr nav panākta galīgā vienošanās, strīda puses var apsvērt iespējamus pagaidu risinājumus.
6. Savstarpēji saskaņotus risinājumus dara pieejamus atklātībai. Tomēr atklātībai izpaustajā versijā nedrīkst iekļaut informāciju, ko kāda strīda puse norādījusi par konfidencialu.

7. Mediācijas procedūru izbeidz:

- a) strīda pusēm pieņemot savstarpēji saskaņotu risinājumu — šajā gadījumā mediācijas procedūru izbeidz tā pieņemšanas dienā;
- b) jebkurā mediācijas procedūras posmā strīda pusēm savstarpēji vienojoties — šajā gadījumā mediācijas procedūru izbeidz šīs vienošanās dienā;
- c) ar mediatora rakstisku paziņojumu, kas sagatavots pēc apspriešanās ar strīda pusēm, ka turpmāka mediācija ir veltīga — šajā gadījumā mediācijas procedūru izbeidz šāda paziņojuma sniegšanas dienā; vai
- d) ar rakstisku paziņojumu, ko strīda puse sagatavo pēc tam, kad ir iepazinusies ar mediācijas procedūrā piedāvātajiem savstarpēji saskaņotajiem risinājumiem un kad ir izskatījusi visus mediatora piedāvātos padomus un ierosinātos risinājumus — šajā gadījumā mediācijas procedūru izbeidz minētā paziņojuma sniegšanas dienā.

B SADAĻA

ĪSTENOŠANA

5. PANTS

Savstarpēji saskaņota risinājuma īstenošana

1. Kad strīda puses ir vienojušās par risinājumu, katra strīda puse termiņā, par ko panākta vienošanās, veic pasākumus, kuri vajadzīgi, lai īstenotu savstarpēji saskaņoto risinājumu.
2. Strīda puse, kas īsteno savstarpēji saskaņoto risinājumu, rakstiski informē otru strīda pusi, kādu īstenošanas rīcību vai pasākumus tā veikusi.
3. Pēc strīda pušu lūguma mediators strīda pusēm sniedz rakstisku faktu izklāsta projektu, kurā īsi apkopo: i) procesā izskatāmo pasākumu; ii) ievērotās procedūras; un iii) visus savstarpēji saskaņotos risinājumus, kas panākti šā procesa galarezultātā, ieskaitot iespējamās pagaidu risinājumus. Mediators atvēl strīda pusēm 15 darba dienas, kurās iesniegt piezīmes par izklāsta projektu. Pēc tam, kad ir izskatītas piezīmes, ko puses iesniegušas minētajā termiņā, 15 darba dienu laikā mediators strīda pusēm iesniedz galīgo rakstisko faktu izklāstu. Galīgais rakstiskais faktu izklāsts neietver šā nolīguma interpretāciju.

C SADAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

6. PANTS

Saistība ar strīdu izšķiršanu

1. Mediācijas procedūru nav paredzēts izmantot par pamatu strīdu izšķiršanas procedūrās atbilstīgi šim nolīgumam vai kādam citam nolīgumam. Strīda puse šādās strīdu izšķiršanas procedūrās neizmanto par pamatu vai pierādījumu, un tiesas iestāde, šķīrējtiesa vai kolēģija neņem vērā:
 - a) ne nostājas, ko mediācijas procedūras gaitā ir ieņēmusi kāda strīda puse;
 - b) ne to, ka kāda strīda puse ir paudusi vēlmi pieņemt risinājumu pasākumam, uz kuru attiecas mediācija, ne arī
 - c) mediatora padomus vai ierosinājumus.
2. Mediācijas mehānisms neskar Pušu un strīda pušu juridiskās nostājas atbilstīgi trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) A sadaļai (Strīdu izšķiršana starp ieguldītājiem un Pusēm) un B sadaļai (Strīdu izšķiršana starp Pusēm).

3. Neskarot šā pielikuma 4. panta (Mediācijas procedūras noteikumi) 6. punktu un ja strīda puses nevienojas citādi, visi procedūras posmi, ieskaitot iespējamus padomus un ierosinātos risinājumus, ir konfidenciāli. Tomēr ikviena strīda puse var izpaust atklātībai faktu, ka norisinās mediācijas procedūra.

7. PANTS

Termiņi

Ikvienu šajā pielikumā minēto termiņu var grozīt, strīda pusēm savstarpēji vienojoties.

8. PANTS

Izmaksas

1. Katra strīda puse sedz savus izdevumus, kas radušies, piedaloties mediācijas procedūrā.

2. Strīda puses kopīgi un vienādās daļās sedz izdevumus, kas radušies no organizatoriskiem jautājumiem, ieskaitot mediatora atalgojumu un izdevumus. Mediatoru maksas un izdevumi atbilst maksām un izdevumiem, kas ir spēkā mediācijas sākšanas dienā un ir noteikti, ievērojot *ICSID* konvencijas Administratīvo un finanšu noteikumu 14. noteikuma 1. punktu.
-

RĪCĪBAS KODEKSS
TIESAS UN APELĀCIJAS TIESAS LOCEKĻIEM UN MEDIATORIEM

Definīcijas

1. Šajā rīcības kodeksā:

“loceklis” ir saskaņā ar trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) A sadaļu (Strīdu izšķiršana starp ieguldītājiem un Pusēm) izveidotas tiesas vai apelācijas tiesas loceklis;

“mediators” ir persona, kas veic mediāciju saskaņā ar trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) A sadaļu (Strīdu izšķiršana starp ieguldītājiem un Pusēm);

“kandidāts” ir persona, kura kandidatūra tiek izvērtēta, izraugoties locekli;

“palīgs” ir persona, kas saskaņā ar locekļa pilnvarām veic izpēti vai palīdz loceklim; un

locekļa “personāls” ir personas, kas strādā locekļa vadībā un pakļautībā, izņemot palīgus.

Procesuālie pienākumi

2. Ikviens kandidāts un loceklis atturas no nepiedienīgas uzvedības un darbībām, kas varētu šķist nepiedienīgas, ir neatkarīgs un objektīvs, izvairās no tiešiem vai netiešiem interešu konfliktiem un rīkojas atbilstoši augstām uzvedības normām tā, lai tiktu saglabāta strīdu izšķiršanas mehānisma integritāte un objektivitāte. Attiecībā uz jautājumiem, ko izskata tiesa vai apelācijas tiesa, locekļi nesaņem norādījumus no organizācijām vai valdībām. Bijušajiem locekļiem jāpilda šā rīcības kodeksa 15.–21. punktā noteiktie pienākumi.

Izpaušanas pienākumi

3. Pirms kādu personu ieceļ par locekli, šis kandidāts izpauž Pusēm bijušās vai esošas intereses, attiecības vai jautājumus, kas varētu ietekmēt šīs personas neatkarību vai godprātīgumu vai varētu pamatoti radīt iespaidu par nepiedienīgumu vai neobjektivitāti. Šim nolūkam kandidāts dara visu iespējamo, lai noskaidrotu šādas intereses, attiecības un jautājumus.
4. Jautājumus, kas saistīti ar faktiskiem vai iespējamiem šā rīcības kodeksa pārkāpumiem, loceklis dara zināmus tikai strīda pusēm un strīdā neiesaistītajai nolīguma Pusei.

5. Loceklī vienmēr dara visu iespējamo, lai noskaidrotu šā rīcības kodeksa 3. punktā minētās intereses, attiecības vai jautājumus, un izpauž to esību. Izpaušanas pienākums ir ilgstoša saistība, kas liek loceklim izpaust šādu interešu, attiecību vai jautājumu rašanos jebkurā procesa posmā, tiklīdz loceklis to noskaidro. Loceklis izpauž šādas intereses, attiecības un jautājumus izskatīšanai, rakstveidā informējot strīda puses un strīdā neiesaistīto nolīguma Pusi.

Locekļu pienākumi

6. Loceklis visā procesa gaitā pilda savus pienākumus rūpīgi un godprātīgi, taisnīgi un centīgi.
7. Loceklis izskata tikai tos jautājumus, kas izvirzīti procesa gaitā un ir vajadzīgi nolēmuma pieņemšanai, un nedelegē šo pienākumu citam.
8. Loceklis dara visu, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu, ka viņa palīgi un personāls zina šā rīcības kodeksa 2., 3., 4., 5., 19., 20. un 21. punktu un tos ievēro.
9. Loceklis neiesaistās nekādos *ex parte* sakaros saistībā ar procesu.

Locekļu neatkarība un objektivitāte

10. Loceklim ir jābūt neatkarīgam un objektīvam un jāatturas radīt iespaidu par neobjektivitāti vai nepiedienīgu uzvedību, viņu neietekmē savtīgas intereses, ārējs spiediens, politiski apsvērumi, sabiedrības protesti, lojalitāte pret kādu strīda pusi vai strīdā neiesaistīto nolīguma Pusi vai bailes no kritikas.
11. Loceklis ne tieši, ne netieši neuzņemas saistības un nepieņem labumus, kas jebkādā veidā varētu ietekmēt viņa pienākumu pienācīgu izpildi vai radīt iespaidu par šādu ietekmi.
12. Loceklis nedrīkst izmantot savu stāvokli tiesā, lai īstenotu kādas personiskas vai privātas intereses, un atturas no darbībām, kas varētu radīt iespaidu, ka kāds viņu varētu ietekmēt.
13. Loceklis nedrīkst pieļaut, ka finanšu, darbījumsdarbības, profesionālās, ģimenes vai sociālās attiecības vai pienākumi ietekmē viņa rīcību vai spriedumu.
14. Loceklim jāatturas no iesaistīšanās attiecībās vai finansiālas ieinteresētības iegūšanas, kas varētu iespaidot viņa objektivitāti vai pamatoti varētu radīt iespaidu par nepiedienīgu uzvedību vai neobjektivitāti.

Bijušo locekļu pienākumi

15. Visiem bijušajiem locekļiem ir jāatturas no darbībām, kas varētu radīt iespaidu, ka viņi savu pienākumu izpildē būtu bijuši neobjektīvi vai guvuši kādu labumu no tiesas vai apelācijas tiesas lēmuma vai nolēmuma.
16. Neskarot 3.9 panta (Pirmās instances tiesa) 5. punktu un 3.10. panta (Apelācijas tiesa) 4. punktu, locekļi apņemas pēc pilnvaru termiņa beigām nekādā veidā neiesaistīties:
 - a) ieguldījumu strīdos, kas tikuši izskatīti tiesā vai apelācijas tiesā pirms viņu pilnvaru termiņa beigām;
 - b) ieguldījumu strīdos, skaidri un tieši saistīti ar strīdiem, tostarp izbeigtiem strīdiem, kurus viņi izskatījuši tiesas vai apelācijas tiesas locekļu statusā.
17. Locekļi apņemas trīs gadus pēc pilnvaru termiņa beigām nebūt kādas strīda puses pārstāvji ieguldījumu strīdos tiesā vai apelācijas tiesā.

18. Ja tiesas priekšsēdētājs vai apelācijas tiesas priekšsēdētājs tiek informēts vai citādi uzzina, ka kāds bijušais attiecīgi tiesas vai apelācijas tiesas loceklis ir pārkāpis pienākumus, kas izklāstīti 15.–17. punktā, priekšsēdētājs izskata šo jautājumu un sniedz bijušajam loceklim iespēju tikt uzklautam. Ja pēc pārbaudes priekšsēdētājs konstatē, ka iespējamais pārkāpums apstiprinās, viņš par to informē:

- a) profesionālo organizāciju vai citu iestādi, kurā bijušais loceklis darbojas;
- b) Puses un
- c) citu attiecīgu ieguldījumu tiesu vai apelācijas tiesu priekšsēdētājus.

Tiesas priekšsēdētājs vai apelācijas tiesas priekšsēdētājs publisko savus konstatējumus atbilstīgi šim punktam.

Konfidencialitāte

19. Loceklis vai bijušais loceklis nekad neizpauž un neizmanto tādu informāciju par procesu vai procesā iegūtu informāciju, kas nav atklātībai pieejama, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams konkrētajam procesam, un nekādā gadījumā neizpauž un neizmanto šādu informāciju, lai gūtu personīgu labumu vai labumu citiem vai lai ietekmētu citu intereses.
20. Loceklis neizpauž lēmumu vai nolēmumu vai to daļas pirms to publiskošanas saskaņā ar 8. pielikumu.

21. Loceklis vai bijušais loceklis neizpauž tiesas vai apelācijas tiesas apspriesto vai kāda locekļa viedokli par apspriesto.

Izdevumi

22. Ikviens loceklis veic uzskaiti un iesniedz galīgo atskaiti par laiku, ko viņš veltījis procesam, un par izdevumiem.

Mediatori

23. Šajā rīcības kodeksā izklāstītais, kas piemērojams locekļiem vai bijušajiem locekļiem, *mutatis mutandis* attiecas arī uz mediatoriem.

Padomdevēja komiteja

24. Gan tiesas priekšsēdētājam, gan apelācijas tiesas priekšsēdētājam palīdz padomdevēja komiteja, kurā ietilpst attiecīgais priekšsēdētāja vietnieks un pēc vecuma vecākais attiecīgi tiesas vai apelācijas tiesas loceklis, lai nodrošinātu pareizu šā rīcības kodeksa un 3.11. panta (Ētika) piemērošanu, kā arī jebkādu citu uzdevumu izpildi, ja tā noteikts.

NOTEIKUMI PAR PUBLISKU PIEKĻUVI DOKUMENTIEM,
TIESAS SĒDĒM UN IESPĒJU
TREŠĀM PERSONĀM SNIEGT IZKLĀSTUS

1. PANTS

1. Ievērojot šā pielikuma 2. un 4. pantu, atbildētājs, saņēmis turpmāk minētos dokumentus, nekavējoties pārsūta tos strīdā neiesaistītajai nolīguma Pusei un šā pielikuma 5. pantā minētajam informācijas glabātājam, kas tos publisko:
 - a) lūgumu apspriesties, kas minēts 3.3. panta (Apspriešanās) 1. punktā;
 - b) paziņojumu par nodomu, kas minēts 3.5. panta (Paziņojums par nodomu) 1. punktā;
 - c) dokumentu par 3.5. panta (Paziņojums par nodomu) 2. punktā minēto atbildētāja noteikšanu;
 - d) informāciju par 3.6. pantā (Prasības iesniegšana tiesai) minēto prasības iesniegšanu;

- e) rakstveida ziņojumus, atzinumus un informācijas izklāstus, ko tiesai iesniegusi strīda puse, ekspertu ziņojumus un rakstveida izklāstus, kas iesniegti atbilstīgi 3.17. pantam (Strīdā neiesaistītā nolīguma Puse) un šā pielikuma 3. pantam;
- f) tiesas sēžu protokolus vai pierakstus, ja tādi ir, un
- g) tiesas vai attiecīgā gadījumā tiesas priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka rīkojumus, spriedumus un lēmumus.

2. Ievērojot šā pielikuma 4. pantā izklāstītos izņēmumus, tiesa pēc savas iniciatīvas vai pēc jebkuras personas lūguma un pēc apspriešanās ar strīda pusēm var pieņemt lēmumu, vai un kā darīt pieejamus kādus citus dokumentus, uz kuriem neattiecas 1. punkts, kas tikuši iesniegti tiesai, vai ko izsniegusi tiesa. Tas var notikt, piemēram, darot šādus dokumentus pieejamus konkrētā vietnē vai ar šā pielikuma 5. pantā minētā informācijas glabātāja starpniecību.

2. PANTS

Tiesas sēdes ir atklātas, un, apspriežoties ar strīda pusēm, tiesa nosaka piemērotus loģistikas risinājumus. Tomēr ikviena strīda puse, kas nodomājusi tiesas sēdē izmantot informāciju, kurai ir aizsargātas informācijas apzīmējums, par to informē tiesu. Tiesa veic attiecīgus pasākumus, lai šo informāciju aizsargātu no izpaušanas.

3. PANTS

1. Tiesa, apspriedusies ar strīda pusēm, var ļaut personai, kura nav strīda puse un nav strīdā neiesaistītā nolīguma puse (turpmāk — “trešā persona”), iesniegt tiesā rakstisku izklāstu par jautājumu, kas ir strīda tvērumā.
2. Trešā persona, kura vēlas iesniegt izklāstu, vēršas pie tiesas un procesa valodā rakstveidā sniedz šādu rakstisku informāciju koncentrētā veidā, nepārsniedzot lappušu skaita ierobežojumu, ko var noteikt tiesa:
 - a) trešās personas apraksts, attiecīgā gadījumā tās dalībnieki un juridiskais statuss (piemēram, nozares apvienība vai cita nevalstiska organizācija), tās vispārīgie mērķi, darbības raksturs un visas mātesorganizācijas, ieskaitot organizācijas, kuru tiešā vai netiešā kontrolē trešā persona ir;
 - b) tieša vai netieša trešās personas saistība ar strīda pusēm;
 - c) informācija par valdību, personu vai organizāciju, kas sniegusi finansiālu vai citādu palīdzību izklāsta sagatavošanā vai iesniegšanā vai kas sniegusi būtisku palīdzību šai trešajai personai pēdējo divu gadu laikā pirms trešā persona iesniegusi pieteikumu saskaņā ar šo pantu, (piemēram, finansējums ap 20 % no tās kopējā gada apgrozījuma);

- d) to interešu būtības apraksts, kuras trešai personai ir konkrētajā procesā, un
- e) konkrētie procesā aplūkojamie fakti vai tiesību jautājumi, kurus trešā persona vēlas aplūkot rakstiskajā izklāstā.

3. Nosakot, vai ļaut šādu izklāstu iesniegšanu, tiesa cita starpā ņem vērā:

- a) vai šai trešajai personai procesā ir nozīmīgas intereses un
- b) apmēru, kādā izklāsts, sniedzot citādu skatījumu, konkrētas zināšanas vai izpratni nekā strīda pusēm, palīdzētu tiesai noskaidrot faktus vai tiesību jautājumus, kas saistīti ar procedūru.

4. Trešās personas iesniegts izklāsts:

- a) ir personas, kas izklāstu iesniedz trešās personas vārdā, datēts un parakstīts;
- b) ir koncentrēts un nekādā gadījumā nepārsniedz apjomu, ko atļāvusi tiesa;
- c) precīzi norāda trešās personas nostāju par jautājumiem un
- d) aplūko tikai tos jautājumus, kas ir strīda tvērumā.

5. Tiesa nodrošina, lai šāds izklāsts netraucētu un nevajadzīgi neapgrūtinātu tiesas procesu un nepamatoti nekaitētu nevienai strīda pusei. Tiesa vajadzības gadījumā var pieņemt piemērotas procedūras vairāku izklāstu apstrādei.
6. Tiesa nodrošina, ka strīda pusēm tiek dota samērīga iespēja iesniegt savus apsvērumus par ikvienu trešās personas izklāstu.

4. PANTS

1. Konfidenciāla vai aizsargāta informācija, kas definēta 2. punktā un kas precizēta saskaņā ar šo pantu, netiek publiskota.
2. Konfidenciāla vai aizsargāta informācija ir:
 - a) konfidenciāla darījumdarbības informācija;
 - b) informācija, kas saskaņā ar šo nolīgumu ir aizsargāta pret publiskošanu;
 - c) informācija, kas ir aizsargāta pret publiskošanu ar atbildētājas puses tiesību aktiem (tas attiecas uz atbildētāja informāciju) un – citas informācijas gadījumā – ar kādiem citiem tiesību aktiem vai noteikumiem, ko tiesa noteikusi par piemērojamiem šādas informācijas izpaušanai.

3. Ja atbilstīgi šā pielikuma 1. panta 1. punktam ir jāpublisko dokuments, kas nav ne tiesas rīkojums, ne tiesas lēmums, tad, dokumenta iesniegšanas brīdī strīda puse, strīdā neiesaistītā nolīguma Puse vai trešā persona, kura iesniedz dokumentu:
 - a) norāda, vai tā uzskata, ka dokumentā ir informācija, kas jāaizsargā no publiskošanas;
 - b) skaidri apzīmē šādu informāciju tad, kad to iesniedz tiesai, un
 - c) nekavējoties vai tiesas noteiktā termiņā iesniedz rediģētu dokumenta versiju, kurā nav šādas informācijas.
4. Ja atbilstīgi šā pielikuma 1. panta 2. punktā minētajam lēmumam ir jāpublisko dokuments, kas nav ne tiesas rīkojums, ne tiesas lēmums, tad strīda puse, strīdā neiesaistītā nolīguma Puse vai trešā persona, kura iesniegusi dokumentu, 30 dienu laikā no tiesas lēmuma par to, ka dokuments ir jāpublisko, norāda, vai tā uzskata, ka dokumentā ir informācija, kas jāaizsargā no publiskošanas, un iesniedz rediģētu dokumenta versiju bez minētās informācijas.
5. Ja ir ierosināta rediģēšana saskaņā ar 4. punktu, tad ikviena strīda puse, kas nav persona, kura iesniegusi konkrēto dokumentu, var iebilst pret ierosināto rediģēšanu vai ierosināt citādu redakciju. Ikvien šādu iebildumu vai citādas redakcijas ierosinājumu iesniedz 30 dienu laikā no ierosinātā rediģētā dokumenta saņemšanas.

6. Ja atbilstīgi šā pielikuma 1. panta 1. punktam ir jāpublisko tiesas rīkojums, lēmums vai nolēmums, tad tiesa dod visām strīda pusēm iespēju iesniegt izklāstus par to, cik lielā apjomā šajā dokumentā ir informācija, kas jāaizsargā no publiskošanas, un ierosināt tādu dokumenta redakciju, kas nepieļautu minētās informācijas publiskošanu.
7. Tiesa pieņem nolēmumu par jautājumiem, kas saistīti ar ierosinājumiem rediģēt dokumentus saskaņā ar 3. līdz 6. punktu, un pēc saviem ieskatiem nosaka, ciktāl publiskojamajos dokumentos ietvertā informācija jārediģē.
8. Ja tiesa nosaka, ka dokumentā ietverto informāciju rediģēt atbilstīgi 3. līdz 6. punktam nevajadzētu vai ka nevajadzētu liegt dokumenta publiskošanu, tad 30 dienu laikā no tiesas veiktās noteikšanas ikviena strīda puse, strīdā neiesaistītā nolīguma Puse vai trešā persona, kas brīvprātīgi iesniegusi dokumentu lietā, var:
 - a) izņemt visu dokumentu, kurā ir šāda informācija, vai tā daļu no lietas dokumentiem vai
 - b) iesniegt dokumentu no jauna tādā formā, kas atbilst tiesas noteiktajam.

9. Ikvienu strīda pusi, kas nodomājusi tiesas sēdēs izmantot informāciju, kuru tā uzskata par konfidenciālu vai aizsargātu, par to informē tiesa. Tiesa pēc apspriešanās ar strīda pusēm pieņem lēmumu, vai informācija būtu jāaizsargā, un attiecīgi rīkojas, lai nepieļautu, ka aizsargātu informāciju publisko saskaņā ar šā pielikuma 2. punktu.
10. Informāciju nepublisko, ja, to publiskojot, tiktu apdraudēta strīdu izšķiršanas procesa integritāte, ko nosaka, ievērojot 11. punktu.
11. Tiesa pēc savas iniciatīvas vai pēc strīda puses pieteikuma saņemšanas pēc apspriešanās ar strīda pusēm, ja tas iespējams, veic piemērotus pasākumus informācijas publiskošanas ierobežošanai vai aizkavēšanai, ja šāda publiskošana varētu apdraudēt strīdu izšķiršanas procesu, jo:
 - a) tā varētu apdraudēt pierādījumu vākšanu vai iesniegšanu vai
 - b) tā varētu iebaidīt lieciniekus, strīda pušu juristus vai tiesas locekļus, vai
 - c) pastāv salīdzināmi ārkārtas apstākļi.

5. PANTS

ANO ģenerālsēkretārs ar *UNCITRAL* sekretariāta starpniecību ir informācijas glabātājs un, ievērojot šo pielikumu, publisko informāciju.

6. PANTS

Ja šajā pielikumā paredzēts, ka tiesa rīkojas pēc saviem ieskatiem, tad rīkojoties pēc saviem ieskatiem, tiesa ņemot vērā:

- a) sabiedrības ieinteresētību tajā, lai būtu pārrēdzama līgumā balstīta ieguldījumu strīdu izšķiršana un konkrētais process, un
 - b) strīda pušu ieinteresētību taisnīgā un efektīvā strīda izšķiršanā.
-

ŠĶĪRĒJTIESAS REGLAMENTS

Vispārīgi noteikumi

1. Trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) B sadaļā (Strīdu izšķiršana starp Pusēm) un šajā pielikumā:

“konsultants” ir persona, kuru Puse ir nolīgusi, lai to konsultētu vai tai palīdzētu saistībā ar šķīrējtiesas kolēģijas procesu;

“šķīrējtiesnesis” ir 3.29. pantā (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide) noteiktajā kārtībā izveidotas šķīrējtiesas kolēģijas loceklis;

“palīgs” ir persona, kas saskaņā ar šķīrējtiesneša pilnvarām veic izpēti vai palīdz šķīrējtiesnesim;

“prasītāja Puse” ir jebkura Puse, kura saskaņā ar 3.28 pantu (Šķīrējtiesas procedūras sākšana) pieprasa izveidot šķīrējtiesas kolēģiju;

“atbildētāja Puse” ir Puse, par kuru tiek apgalvots, ka tā pārkāpj 3.25. panta (Darbības joma) noteikumus;

“šķīrējtiesas kolēģija” ir atbilstīgi 3.29. pantam (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide) izveidota šķīrējtiesas kolēģija;

“Puses pārstāvis” ir Puses valsts pārvaldes departamenta vai valsts pārvaldes aģentūras, vai cita publisko tiesību subjekta nodarbināta vai iecelta persona, kas pārstāv Pusi strīdā par kādu no šā nolīguma noteikumiem.

2. Šo pielikumu piemēro strīdu izšķiršanas procesam atbilstīgi trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) B sadaļai (Strīdu izšķiršana starp Pusēm), ja vien Puses nevienojas citādi.
3. Ja vien nav saskaņots citādi, atbildētājas Puses pārziņā ir strīdu izšķiršanas procesa loģistika un jo īpaši tiesas sēžu organizēšana. Puses vienādās daļās sedz izdevumus, kas saistīti ar organizatoriskiem jautājumiem, tostarp šķīrējtiesnešu izdevumus.

Paziņojumi

4. Puses un šķīrējtiesas kolēģija nosūta visus pieprasījumus, paziņojumus, rakstiskus izklāstus vai citus dokumentus pa elektronisko pastu, kopiju tajā pašā dienā nosūtot pa faksu, ar ierakstītu vēstuli, ar kurjerpastu, ar piegādi pret parakstu par saņemšanu vai jebkuriem citiem telesakaru līdzekļiem, kas reģistrē nosūtīšanu. Ja vien netiek pierādīts citādi, elektroniskā pasta vēstule ir uzskatāma par saņemtu nosūtīšanas dienā.

5. Katra Puse iesniedz katra rakstiski iesniegta izklāsta un atspēkojuma kopiju katram šķīrējtiesnesim un vienlaicīgi arī otrai Pusei. Iesniedz arī drukātu dokumenta eksemplāru.
6. Visus paziņojumus adresē attiecīgi Eiropas Savienības Komisijas Tirdzniecības ģenerāldirektorātam un Singapūras tirdzniecības un rūpniecības ministrijas Ziemeļamerikas un Eiropas departamenta direktoram.
7. Ja vien otra Puse neiebilst, sākas pārrakstīšanās kļūdas pieprasījumos, paziņojumos, rakstiski iesniegtajos izklāstos vai citos dokumentos saistībā ar lietas izskatīšanu šķīrējtiesas kolēģijā var izlabot, iesniedzot jaunu dokumentu, kurā skaidri norādītas izmaiņas.
8. Ja dokumenta iesniegšanas termiņa pēdējā diena ir Singapūras vai Savienības oficiālā brīvdiena, minēto dokumentu iesniedz nākamajā darbdienā.

Šķīrējtiesas procedūras sākšana

9. a) Ja atbilstīgi 3.29. pantam (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide) vai šā pielikuma 21., 23. vai 50. punktam šķīrējtiesnešus izraugās lozējot, lozēšanā ir tiesības piedalīties abu Pušu pārstāvjiem.

- b) Ja vien Puses nevienojas citādi, tās tiekas ar šķīrējtiesas kolēģiju septiņu dienu laikā no tās izveidošanas dienas, lai vienotos par jautājumiem, ko puses vai šķīrējtiesas kolēģija atzīst par vajadzīgiem, tai skaitā par šķīrējtiesnešu atalgojumu un viņiem atlīdzināmajiem izdevumiem. Šķīrējtiesneši un Pušu pārstāvji var piedalīties šajā sanāksmē telefoniski vai videokonferences veidā.
10. a) Ja vien Puses septiņu dienu laikā no šķīrējtiesas kolēģijas izveidošanas dienas nevienojas citādi, šķīrējtiesas kolēģijas pilnvaras ir šādas:
- “ņemot vērā attiecīgos nolīguma noteikumus, izskatīt saskaņā ar 3.28. pantu iesniegtajā šķīrējtiesas kolēģijas izveidošanas pieprasījumā minēto jautājumu; lemt par attiecīgā pasākuma saderību ar 3.25. pantā minētajiem noteikumiem, izdarot juridiskus atzinumus un/vai atzinumus par faktiem un norādot to pamatojumu; sagatavot nolēmumu saskaņā ar 3.31. un 3.32. pantu”.
- b) Kad Puses ir vienojušās par šķīrējtiesas kolēģijas pilnvarām, tās par šo vienošanos nekavējoties informē šķīrējtiesas kolēģiju.

Sākotnēji iesniedzamie izklāsti

11. Prasītāja Puse iesniedz sākotnēji iesniedzamos rakstiskos izklāstus ne vēlāk kā 20 dienu laikā no šķīrējtiesas kolēģijas izveidošanas. Atbildētāja Puse savu rakstisko atbildi iesniedz ne vēlāk kā 20 dienu laikā no sākotnēji iesniedzamo rakstisko izklāstu iesniegšanas.

Šķīrējtiesas kolēģiju darbība

12. Visas šķīrējtiesas kolēģijas sanāksmes vada šķīrējtiesas kolēģijas priekšsēdētājs. Šķīrējtiesas kolēģija var deleģēt priekšsēdētājam pilnvaras pieņemt administratīvus un procesuālus lēmumus.
13. Ja vien trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) B sadaļā (Strīdu izšķiršana starp Pusēm) nav noteikts citādi, šķīrējtiesas kolēģija var veikt savu darbu jebkādā veidā, tostarp pa tālruni, ar faksa sūtījumiem vai ar datorsakariem.
14. Šķīrējtiesas kolēģijas apspriedēs drīkst piedalīties vienīgi šķīrējtiesneši, tomēr šķīrējtiesas kolēģija var atļaut šādās apspriedēs piedalīties palīgiem.
15. Vienīgi šķīrējtiesas kolēģija veic nolēmumu sagatavošanu un šo pienākumu nedeleģē.
16. Ja rodas kāds procesuāls jautājums, uz kuru neattiecas trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) B sadaļa (Strīdu izšķiršana starp Pusēm) un tās pielikumi, šķīrējtiesas kolēģija pēc apspriešanās ar Pusēm var rīkoties saskaņā ar jebkādu piemērotu procedūru, kura ir saderīga ar minētajiem noteikumiem.
17. Ja šķīrējtiesas kolēģija atzīst par vajadzīgu mainīt kādu procesā ievērojamu termiņu vai procesa laikā veikt citus procesuālus vai administratīvus pielāgojumus, tā rakstiski informē Puses par šādu izmaiņu vai pielāgojumu iemesliem, norādot vajadzīgo termiņu vai pielāgojumu.

Aizstāšana

18. Ja šķīrējtiesnesis nevar piedalīties procesā, tiek atcelts no amata vai ir jānomaina, viņa aizstājēju izraugās saskaņā ar 3.29. pantu (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide).
19. Ja kāda Puse uzskata, ka kāds šķīrējtiesnesis būtu jāaizstāj, jo viņš neatbilst 11. pielikumā izstrādātā rīcības kodeksa (turpmāk – “rīcības kodekss”) prasībām, šai Pusei par to būtu jāinformē otra Puse 15 dienu laikā no dienas, kad kļuvuši zināmi apstākļi, kas apliecina šķīrējtiesneša neatbilstību rīcības kodeksam.
20. Ja kāda Puse uzskata, ka šķīrējtiesnesis, kurš nav priekšsēdētājs, neatbilst rīcības kodeksa prasībām, Puses apspriežas un, ja tās par to vienojas, aizstāj šo šķīrējtiesnesi, izraugoties aizstājēju atbilstīgi 3.29. pantā (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide) izklāstītajai kārtībai.
21. Ja Puses nespēj vienoties par šķīrējtiesneša aizstāšanas nepieciešamību, jebkura Puse var pieprasīt, lai šis jautājums tiktu nodots izskatīšanai šķīrējtiesas kolēģijas priekšsēdētājam, kura lēmums ir galīgs.

Ja pēc šāda pieprasījuma priekšsēdētājs nolemj, ka šķīrējtiesnesis neatbilst rīcības kodeksa prasībām, izvēlas jaunu šķīrējtiesnesi.

Puse, kura sākotnēji bija izvēlējusies aizstājamo šķīrējtiesnesi, izvēlas vienu šķīrējtiesnesi no atlikušajām personām sarakstā, kas izveidots saskaņā ar 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 2. punktu. Ja šī Puse piecu dienu laikā pēc šķīrējtiesas kolēģijas priekšsēdētāja konstatējuma šķīrējtiesnesi neizvēlas, tad komitejas priekšsēdētājs vai viņa pārstāvis desmit dienu laikā pēc šķīrējtiesas kolēģijas priekšsēdētāja konstatējuma izvēlas šķīrējtiesnesi, lozējot no atlikušajām personām sarakstā, kas izveidots saskaņā ar 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 2. punktu.

Ja saraksts, kas izveidots saskaņā ar 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 2. punktu, nav izveidots termiņā, kas noteikts atbilstīgi 3.29. panta (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide)

4. punktam, Puse, kura sākotnēji bija izvēlējusies aizstājamo šķīrējtiesnesi, vai, ja šī Puse to nedara, komitejas priekšsēdētājs vai viņa pārstāvis piecu dienu laikā pēc šķīrējtiesas kolēģijas priekšsēdētāja konstatējuma izvēlas šķīrējtiesnesi, ja:

- a) Puse nav piedāvājusi kandidātus – no atlikušajām personām, kuras saskaņā ar 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 2. punktu ierosinājusi otra Puse;
- b) Puses nav spējušas vienoties par sarakstu saskaņā ar 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 2. punktu – no personām, kuras Puse ir ierosinājusi saskaņā ar 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 2. punktu.

22. Ja kāda Puse uzskata, ka šķīrējtiesas kolēģijas priekšsēdētājs neatbilst rīcības kodeksa prasībām, Puses apspriežas un, ja tās par to vienojas, aizstāj priekšsēdētāju, izraugoties aizstājēju atbilstīgi 3.29. pantā (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide) izklāstītajai kārtībai.
23. Ja Puses nespēj vienoties par šķīrējtiesas kolēģijas priekšsēdētāja aizstāšanas nepieciešamību, jebkura Puse var pieprasīt, lai šis jautājums tiktu nodots izskatīšanai neitrālai trešajai personai. Ja Puses nespēj vienoties par neitrālu trešo personu, šo jautājumu nodod izskatīšanai kādai no atlikušajām personām sarakstā, kas minēts 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 1. punktā. Šīs personas uzvārdu izlozē komitejas priekšsēdētājs vai viņa pārstāvis. Šīs personas lēmums par vajadzību aizstāt šķīrējtiesas kolēģijas priekšsēdētāju ir galīgs.

Ja šī persona nolemj, ka sākotnējais šķīrējtiesas kolēģijas priekšsēdētājs neatbilst rīcības kodeksa prasībām, Puses vienojas par priekšsēdētāja aizstāšanu. Ja Puses nespēj vienoties par jaunu šķīrējtiesas kolēģijas priekšsēdētāju, komitejas priekšsēdētājs vai viņa pārstāvis izvēlas jaunu priekšsēdētāju, lozējot no atlikušajām personām sarakstā, kas minēts 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 1. punktā. No sarakstā atlikušajām personām attiecīgā gadījumā izslēdz to personu, kura bija nolēmusi, ka sākotnējais priekšsēdētājs neatbilst rīcības kodeksa prasībām. Jauno priekšsēdētāju izvēlas piecu dienu laikā pēc konstatējuma par priekšsēdētāja aizstāšanas nepieciešamību.

24. Šķīrējtiesas kolēģijas process tiek atlikts uz laiku, kamēr norisinās šā pielikuma 18., 19., 20., 21., 22. un 23. punktā paredzētās procedūras.

Tiesas sēdes

25. Priekšsēdētājs, apspriežoties ar Pusēm un pārstāvjiem šķīrējtiesas locekļiem, nosaka tiesas sēdes dienu un laiku un to rakstiski apstiprina Pusēm. Šo informāciju dara publiski pieejamu tā Puse, kura atbild par procesa loģistisko administrāciju, ja vien sēde nav slēgta tipa sēde. Ja vien kāda Puse pret to neiebilst, šķīrējtiesas kolēģija var nolemt tiesas sēdi nerīkot.
26. Ja vien Puses nevienojas citādi, tiesas sēde notiek Briselē, ja prasītāja Puse ir Singapūra, un Singapūrā, ja prasītāja Puse ir Savienība.
27. Šķīrējtiesas kolēģija var rīkot papildu tiesas sēdes, ja Puses tam piekrīt.
28. Visi šķīrējtiesneši ir klāt tiesas sēdē visu sēdes laiku.
29. Neatkarīgi no tā, vai tiesas sēde ir atklāta vai slēgta, tajā var piedalīties šādas personas:
- a) Pušu pārstāvji;
 - b) Pušu konsultanti;

- c) administratīvais personāls, tulki, tulkotāji un tiesu referenti un
- d) šķīrējtiesnešu palīgi.

Pie šķīrējtiesas kolēģijas drīkst vērsties vienīgi Pušu pārstāvji un konsultanti.

- 30. Katra Puse ne vēlāk kā piecas dienas pirms tiesas sēdes dienas iesniedz šķīrējtiesas kolēģijai un vienlaicīgi arī otram Pusei to personu sarakstu, kuras attiecīgās Puses vārdā sēdē sniegs mutisku argumentu izklāstu, un to citu pārstāvju vai konsultantu sarakstu, kuri piedalīsies sēdē.
- 31. Šķīrējtiesas kolēģijas sēdes ir atklātas, ja vien Puses nenolemj, ka tām jābūt daļēji vai pilnībā slēgtām. Ja vien Puses nevienojas citādi, gadījumos, kad tiesas sēdes ir atklātas:
 - a) publika tās var vērot videotiešraidē atsevišķā vērošanas telpā tajā vietā, kur notiek šķīrējtiesas sēde;
 - b) sēdes vērošanai nepieciešama reģistrācija;
 - c) vērošanas telpā nav atļauts veikt ne video, ne audio ierakstu, ne arī fotografēt;
 - d) šķīrējtiesas kolēģijai ir tiesības izsludināt slēgtu sēdi, lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar konfidencialu informāciju.

Šķīrējtiesas kolēģija organizē slēgtu sēdi, ja kādas Puses iesniegtie izklāsti un argumenti ietver konfidenciālu informāciju. Izņēmuma gadījumos šķīrējtiesai ir tiesības jebkurā laikā pēc savas iniciatīvas vai pēc kādas Puses lūguma organizēt slēgtu sēdi.

32. Šķīrējtiesas kolēģijas sēdes norise, nodrošinot prasītājam Pusei un atbildētājam Pusei vienādu atvēlēto laiku, ir šāda.

Izklāsts

- a) prasītājas Puses izklāsts;
- b) atbildētājas Puses izklāsts.

Argumentu atspēkošana

- a) prasītājas Puses veikta argumentu atspēkošana;
- b) atbildētājas Puses sniegta atbilde.

33. Sēdes laikā šķīrējtiesas kolēģija var jebkurai no Pusēm jebkurā laikā uzdot jautājumus.
34. Šķīrējtiesas kolēģija organizē katras tiesas sēdes protokolēšanu un protokola nodošanu Pusēm pēc iespējas īsā laikā.

35. Katra Puse desmit dienu laikā no tiesas sēdes dienas var iesniegt šķīrējtiesas kolēģijai un vienlaikus arī otrai Pusei rakstiskus papildu izklāstus par jebkuru sēdes laikā radušos jautājumu.

Rakstiski jautājumi

36. Šķīrējtiesas kolēģija jebkurā procesa posmā var rakstiski uzdot jautājumus jebkurai no Pusēm vai tām abām. Katra Puse saņem visu šķīrējtiesas kolēģijas uzdoto rakstisko jautājumu kopiju.
37. Puse iesniedz šķīrējtiesas kolēģijai un vienlaikus otrai Pusei uz šķīrējtiesas jautājumiem sniegto atbilžu kopiju. Katrai Pusei tiek dota iespēja sniegt rakstiskas piezīmes par otras Puses atbildi piecu dienu laikā no tās saņemšanas dienas.

Konfidencialitāte

38. Puses un to konsultanti nodrošina šķīrējtiesas kolēģijas sēdes konfidencialitāti, ja tiesas sēde ir slēgta saskaņā ar šā pielikuma 31. punktu, kā arī apspriesto jautājumu, šķīrējtiesas kolēģijas starpposma ziņojuma, visu šķīrējtiesai iesniegto rakstisko izklāstu un visas saziņas ar šķīrējtiesu konfidencialitāti. Katra Puse un tās konsultanti uzskata par konfidenciālu informāciju, kuru otra Puse ir iesniegusi šķīrējtiesas kolēģijai un uz kuras konfidencialitāti minētā otra Puse ir norādījusi. Ja izklāstos, ko kāda Puse sniegusi šķīrējtiesas kolēģijai, ir konfidenciāla informācija, tā pēc otras Puses lūguma 15 dienu laikā nodrošina arī tajos ietvertās informācijas nekonfidenciālu kopsavilkumu, kuru var izpaust plašākai sabiedrībai. Nekas šajā pielikumā neliedz kādai Pusei izpaust plašākai sabiedrībai savas nostājas izklāstus, ja, atsaucoties uz otras Puses sniegto informāciju, netiek izpausta konfidenciāla informācija, kuru par tādu ir norādījusi otra Puse.

Ex parte sakari

39. Šķīrējtiesas kolēģija netiekas un nesazinās ar kādu no Pusēm, neesot klāt otrai Pusei.
40. Neviens no šķīrējtiesnešiem nedrīkst apspriest izskatāmās lietas priekšmeta aspektus nedz ar vienu, nedz abām Pusēm, neesot klāt pārējiem šķīrējtiesnešiem.

Amicus curiae iesniegti izklāsti

41. Ja vien Puses trīs dienu laikā no šķīrējtiesas kolēģijas izveidošanas dienas nevienojas citādi, šķīrējtiesas kolēģija var izskatīt brīvprātīgus rakstiski iesniegtus izklāstus no ieinteresētām Pušu fiziskām vai juridiskām personām, ja minētos izklāstus iesniedz desmit dienu laikā no šķīrējtiesas kolēģijas izveides, ja tie ir īsi un nekādā gadījumā nav garāki par 15 drukātām lappusēm, ieskaitot pielikumus, un ja tie tieši attiecas uz šķīrējtiesas kolēģijas izskatāmajiem faktiskajiem jautājumiem.
42. Kopā ar iesniegtajiem izklāstiem norāda informāciju par to iesniedzēju (fizisku vai juridisku personu), tostarp iesniedzēja valstspiederību vai uzņēmējdarbības veikšanas vietu, iesniedzēja darbības veidu un iesniedzēja finansējuma avotu, kā arī precizē, kā šo personu skar konkrētais šķīrējtiesas process. Izklāstus iesniedz kādā no valodām, ko Puses izvēlas saskaņā ar šā pielikuma 45. punktu.
43. Šķīrējtiesas kolēģija savā nolēmumā norāda visus saņemtos izklāstus, kas atbilst šā pielikuma 41. un 42. punkta noteikumiem. Šķīrējtiesas kolēģijai savā nolēmumā nav obligāti jāpievēršas šādos izklāstos iekļautajiem argumentiem. Katru izklāstu, ko šķīrējtiesas kolēģija saņēmusi saskaņā ar šo pielikumu, nodod Pusēm piezīmju sniegšanai.

Steidzami gadījumi

44. Trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) B sadaļā (Strīdu izšķiršana starp Pusēm) minētajos steidzamajos gadījumos šķīrējtiesas kolēģija, apspriedusies ar Pusēm, attiecīgi pielāgo šajā pielikumā minētos termiņus un par šādiem pielāgojumiem paziņo Pusēm.

Rakstiskā un mutiskā tulkošana

45. Apspriešanās laikā, kas minēta 3.26. pantā (Apspriešanās), un ne vēlāk kā šā pielikuma 9. punkta b) apakšpunktā minētajā sanāksmē Puses cenšas vienoties par kopīgu darba valodu šķīrējtiesas kolēģijas darba procesā.
46. Jebkura Puse var iesniegt piezīmes par dokumenta tulkojumu, kas sagatavots saskaņā ar šo pielikumu.
47. Ja rodas domstarpības par šā nolīguma interpretāciju, šķīrējtiesas kolēģija ņem vērā to, ka sarunas par šo nolīgumu ir norisinājušās angliski.

Termiņu aprēķināšana

48. Ja, piemērojot šā pielikuma 8. punktu, kāda Puse saņem dokumentu citā dienā, nekā šo dokumentu ir saņēmusi otra Puse, jebkuru termiņu, kura aprēķināšana ir atkarīga no dokumenta saņemšanas dienas, skaita no attiecīgā dokumenta vēlākās saņemšanas dienas.

Citas procedūras

49. Šo pielikumu piemēro arī procedūrām atbilstīgi 3.34. panta (Samērīgs nolēmuma izpildes termiņš) 2. punktam, 3.35. panta (Šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma izpildes pasākumu pārskatīšana) 2. punktam, 3.36. panta (Pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļi nolēmuma neizpildes gadījumā) 3. punktam un 3.37. panta (To izpildes pasākumu pārskatīšana, kas veikti pēc pagaidu tiesiskās aizsardzības instrumentu pieņemšanas sakarā ar neizpildi) 2. punktam. Tomēr šajā pielikumā noteiktos termiņus pielāgo atbilstoši konkrētajiem termiņiem, kas šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma pieņemšanai paredzēti minētajās citās procedūrās.

50. Ja sākotnējais šķīrējtiesas kolēģijas sastāvs vai atsevišķi tās locekļi nevar sanākt uz sēdi procedūrās atbilstīgi 3.34. panta (Samērīgs nolēmuma izpildes termiņš) 2. punktam, 3.35. panta (Šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma izpildes pasākumu pārskatīšana) 2. punktam, 3.36. panta (Pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļi nolēmuma neizpildes gadījumā) 3. punktam un 3.37. panta (To izpildes pasākumu pārskatīšana, kas veikti pēc pagaidu tiesiskās aizsardzības instrumentu pieņemšanas sakarā ar neizpildi) 2. punktam, piemēro 3.29. pantā (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide) izstrādātās procedūras. Nolēmuma paziņošanas termiņu pagarina par 15 dienām.
-

MEDIĀCIJAS PROCEDŪRA STRĪDOS STARP PUSĒM

1. PANTS

Mērķis un darbības joma

1. Šā pielikuma mērķis ir veicināt savstarpēji saskaņota risinājuma atrašanu, izmantojot visaptverošu un paātrinātu procedūru, kurā tiek iesaistīts mediators.
2. Ja vien nav paredzēts citādi, šis pielikums attiecas uz ikvienu pasākumu, kas ietilpst šā nolīguma darbības jomā un nelabvēlīgi ietekmē ieguldījumus Pušu starpā.

2. PANTS

Informācijas pieprasīšana

1. Pirms mediācijas procedūras sākšanas Puse jebkurā laikā var rakstiski pieprasīt otrai Pusei sniegt informāciju par pasākumu, kas nelabvēlīgi ietekmē tirdzniecību vai ieguldījumus Pušu starpā. Puse, kurai tiek iesniegts šāds pieprasījums, 20 dienu laikā sniedz rakstisku atbildi.

2. Ja Puse, kura sniedz atbildi, uzskata, ka 20 dienu laikā nav iespējams sniegt atbildi, tā informē Pusi, kas pieprasījumu iesniegusi, par to, kādēļ nav iespējams sniegt atbildi šajā laikā, un paziņo savu aplēsto īsāko termiņu, kurā tā spēs sniegt atbildi.

3. PANTS

Procedūras sākšana

1. Puse jebkurā laikā var pieprasīt, lai Puses sāktu mediācijas procedūru. Šādu rakstisku pieprasījumu adresē otrai Pusei. Pieprasījums ir pietiekami detalizēts, skaidri izklāstot pieprasījuma iesniedzējas Puses bažas, un tajā:
 - a) norāda konkrēto izskatāmo pasākumu;
 - b) norāda, kādu nelabvēlīgu ietekmi uz ieguldījumiem Pušu starpā pēc pieprasījuma iesniedzējas Puses uzskata minētais pasākums rada vai radīs, un
 - c) izskaidro, kā pēc pieprasījuma iesniedzējas Puses uzskata šī ietekme ir saistīta ar pasākumu.
2. Puse, kurai pieprasījums ir adresēts, to izskata ar atsaucību un desmit dienu laikā rakstiski atbild, to pieņemot vai noraidot.

4. PANTS

Mediatora atlase

1. Puses cenšas vienoties par mediatoru ne vēlāk kā 15 dienu laikā no dienas, kad saņemta atbilde uz šā pielikuma 2. panta (Procedūras sākšana) 3. punktā minēto pieprasījumu.
2. Ja Puses noteiktajā termiņā nevar vienoties par mediatoru, jebkura Puse var pieprasīt, lai komitejas priekšsēdētājs vai viņa pārstāvis izlozē mediatoru no saraksta, kas izveidots saskaņā ar 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksts) 2 punktu. Abu Pušu pārstāvjiem ir tiesības būt klāt lozēšanā.
3. Komitejas priekšsēdētājs vai viņa pārstāvis izraugās mediatoru piecu darba dienu laikā no 2. punktā minētā pieprasījuma iesniegšanas.
4. Ja vien Puses nevienojas citādi, mediators nav nevienas puses valstspiederīgais.
5. Mediators objektīvā un pārredzamā veidā palīdz Pusēm noskaidrot ar pasākumu saistītos jautājumus un tā iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz ieguldījumiem un panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu. Uz mediatoriem *mutatis mutandis* attiecas 11. pielikums. Arī 9. pielikuma 4.–8. un 45.–48. punktu piemēro *mutatis mutandis*.

5. PANTS

Mediācijas procedūras noteikumi

1. Puse, kas pieprasījusi mediācijas procedūru, 10 dienu laikā no mediatora iecelšanas dienas mediatoram un otram Pusei sniedz detalizētu rakstisku problēmas aprakstu, jo īpaši attiecībā uz izskatāmā pasākuma darbību un tā nelabvēlīgo ietekmi uz ieguldījumiem. Otra Puse 20 dienu laikā no šā apraksta saņemšanas var sniegt rakstiskas piezīmes par problēmas aprakstu. Ikviens Puse savā sagatavotajā problēmas aprakstā vai piezīmēs par problēmas aprakstu var iekļaut jebkādu informāciju, ko tā uzskata par atbilstīgu.
2. Mediators var lemt, kāds ir vispiemērotākais veids, kā noskaidrot ar attiecīgo pasākumu saistītos jautājumus un tā iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz ieguldījumiem. Mediators jo īpaši var rīkot pušu sanāksmes, apspriesties ar abām Pusēm kopā vai ar katru atsevišķi, vērsties pēc palīdzības pie attiecīgiem ekspertiem un ieinteresētajām personām vai apspriesties ar tiem, kā arī sniegt papildu atbalstu, ko lūdz Puses. Tomēr, pirms mediators vērsas pēc palīdzības pie attiecīgiem ekspertiem un ieinteresētajām personām vai apspriežas ar tiem, viņš apspriežas ar Pusēm.
3. Mediators Pusēm apsvēršanai var sniegt padomu un ierosināt risinājumu, un Puses var akceptēt vai noraidīt ierosināto risinājumu vai vienoties par citu risinājumu. Tomēr mediators nesniedz padomus un neizsaka piezīmes par izskatāmā pasākuma saderību ar šo nolīgumu.

4. Mediācijas procedūra notiek tās Puses teritorijā, kurai adresēts pieprasījums, vai, savstarpēji vienojoties, citā vietā vai ar citiem līdzekļiem.
5. Puses cenšas panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu 60 dienu laikā no mediatora iecelšanas dienas. Kamēr nav panākta galīgā vienošanās, Puses var apsvērt iespējamus pagaidu risinājumus.
6. Risinājumu var pieņemt ar komitejas lēmumu. Ikvienu Pusi var noteikt, ka risinājumu sāk piemērot pēc nepieciešamo iekšējo procedūru pabeigšanas. Savstarpēji saskaņotus risinājumus dara pieejamus atklātībai. Tomēr sabiedrībai izpaustajā versijā nedrīkst iekļaut informāciju, ko kāda Puse norādījusi par konfidencialu.
7. Mediācijas procedūru izbeidz:
 - a) Pusēm pieņemot savstarpēji saskaņotu risinājumu — šajā gadījumā mediācijas procedūru izbeidz tā pieņemšanas dienā;
 - b) Pusēm savstarpēji vienojoties jebkurā mediācijas procedūras posmā — šajā gadījumā mediācijas procedūru izbeidz minētās vienošanās dienā;
 - c) ar rakstisku paziņojumu, ka turpmāka mediācija ir veltīga, ko mediators sagatavo pēc apspriešanās ar Pusēm — šajā gadījumā mediācijas procedūru izbeidz šāda paziņojuma sniegšanas dienā, vai

- d) ar kādas Puses rakstisku paziņojumu, ko Puse sagatavo pēc tam, kad ir izpētījusi mediācijas procedūrā piedāvātos savstarpēji saskaņotos risinājumus un izskatījusi visus mediatora piedāvātos padomus un ierosinātos risinājumus — — šajā gadījumā mediācijas procedūru izbeidz minētā paziņojuma sniegšanas dienā.

6. PANTS

Savstarpēji saskaņota risinājuma īstenošana

1. Kad Puses ir vienojušās par risinājumu, katra Puse termiņā, par ko panākta vienošanās, veic pasākumus, kuri vajadzīgi, lai īstenotu savstarpēji saskaņoto risinājumu.
2. Puse, kas to īsteno, rakstiski informē otru Pusi, kādu rīcību vai pasākumus tā veikusi, lai īstenotu savstarpēji saskaņoto risinājumu.
3. Pēc Pušu lūguma mediators sniedz pusēm rakstisku faktu izklāsta projektu, īsi apkopojot: i) procedūrās izskatāmo pasākumu, ii) ievērotās procedūras un iii) visus savstarpēji saskaņotos risinājumus, kas panākti šo procedūru galarezultātā, ieskaitot iespējamās pagaidu risinājumus. Mediators atvērpusēm piecpadsmit dienas, kurās iesniegt piezīmes par izklāsta projektu. Pēc tam, kad ir izskatītas piezīmes, ko Puses iesniegušas minētajā termiņā, piecpadsmit dienu laikā mediators rakstveidā pusēm iesniedz galīgo rakstisko faktu izklāstu. Galīgais rakstiskais faktu izklāsts neietver nekādu šā nolīguma interpretāciju.

7. PANTS

Saistība ar strīdu izšķiršanu

1. Mediācijas procedūra neskar Pušu tiesības un pienākumus atbilstīgi trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) B sadaļai (Strīdu izšķiršana starp Pusēm).
2. Mediācijas procedūru nav paredzēts izmantot par pamatu strīdu izšķiršanas procedūrās, uz kurām attiecas šis nolīgums vai kāds cits nolīgums. Puse šādās strīdu izšķiršanas procedūrās neizmanto par pamatu vai pierādījumu, un šķīrējtiesas kolēģija neņem vērā:
 - a) ne nostājas, ko mediācijas procedūras gaitā ir ieņēmusi kāda Puse,
 - b) ne to, ka kāda Puse ir paudusi vēlmi pieņemt risinājumu pasākumam, uz kuru attiecas mediācija, ne arī
 - c) mediatora padomus vai ierosinājumus.
3. Neskarot šā pielikuma 5. panta (Mediācijas procedūras noteikumi) 6. punktu un ja vien Puses nevienojas citādi, visi mediācijas procedūras posmi, ieskaitot jebkādus padomus, kas var tikt sniegti, vai risinājumu, kas var tikt ierosināts, ir konfidenciāli. Tomēr katra Puse var izpaust sabiedrībai faktu, ka norisinās mediācija.

8. PANTS

Termiņi

Ikvienu šajā pielikumā minēto termiņu var grozīt, Pusēm savstarpēji vienojoties.

9. PANTS

Izmaksas

1. Katra Puse sedz savus izdevumus, kas radušies, piedaloties mediācijas procedūrā.
2. Puses vienādā apmērā sedz izdevumus, kas radušies no organizatoriskiem jautājumiem, ieskaitot mediatora atalgojumu un viņam radušās izmaksas. Mediatora atalgojums atbilst 9. pielikuma 9. punkta b) apakšpunktā noteiktajam atalgojumam.

10. PANTS

Pārskatīšana

Kad no šā nolīguma stāšanās spēkā pagājuši pieci gadi, Puses, ņemot vērā savu pieredzi, kas gūta, izmantojot mediācijas procedūru, un ņemot vērā attiecīgā mehānisma izmaiņas PTO, puses savstarpēji apspriežas par nepieciešamību grozīt mediācijas procedūru.

ŠĶĪRĒJTIESNEŠU UN MEDIATORU RĪCĪBAS KODEKSS

Definīcijas

1. Šajā rīcības kodeksā:

“šķīrējtiesnesis” ir 3.29. pantā (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide) noteiktajā kārtībā izveidotās šķīrējtiesas kolēģijas loceklis;

“kandidāts” ir persona, kuras vārds un uzvārds iekļauts 3.44. pantā (Šķīrējtiesnešu saraksti) minētajā šķīrējtiesnešu sarakstā un kuras kandidatūra tiek izskatīta iecelšanai par šķīrējtiesnesi saskaņā ar 3.29. pantu (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide);

“palīgs” ir persona, kas saskaņā ar šķīrējtiesneša pilnvarām veic izpēti vai palīdz šķīrējtiesnesim;

“process”, ja vien nav noteikts citādi, ir šķīrējtiesas kolēģijas process saskaņā ar trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) B sadaļu (Strīdu izšķiršana starp Pusēm);

šķīrējtiesneša “personāls” ir personas, kas strādā šķīrējtiesneša vadībā un pakļautībā, izņemot palīgus.

Procesuālie pienākumi

2. Procesa norises laikā ikviens kandidāts un šķīrējtiesnesis atturas no nepiedienīgas uzvedības un darbībām, kas varētu šķīst nepiedienīgas, ir neatkarīgs un objektīvs, izvairās no tiešiem un netiešiem interešu konfliktiem un rīkojas atbilstoši augstām uzvedības normām tā, lai tiktu saglabāta strīdu izšķiršanas mehānisma integritāte un objektivitāte. Saistībā ar kolēģijā izskatāmajiem jautājumiem šķīrējtiesneši nesaņem norādījumus no organizācijām vai valdībām. Bijušajiem šķīrējtiesnešiem jāpilda šā rīcības kodeksa 15., 16., 17. un 18. punktā noteiktie pienākumi.

Izpaušanas pienākumi

3. Pirms personu apstiprina par šķīrējtiesnesi atbilstīgi trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) B sadaļai (Strīdu izšķiršana starp Pusēm), kandidāts izpauž intereses, attiecības vai jautājumus, kas varētu ietekmēt šīs personas neatkarību vai godprātīgumu vai varētu pamatoti radīt iespaidu par nepiedienīgumu vai neobjektivitāti procesā. Šim nolūkam kandidāts dara visu iespējamo, lai noskaidrotu šādas intereses, attiecības un jautājumus.
4. Jautājumus saistībā ar faktiskiem vai iespējamiem šā rīcības kodeksa pārkāpumiem kandidāts vai šķīrējtiesnesis dara zināmus vienīgi komitejai, lai tos izskatītu Puses.

5. Pēc iecelšanas šķīrējtiesnesis turpina darīt visu iespējamo, lai noskaidrotu šā rīcības kodeksa 3. punktā minētās intereses, attiecības vai jautājumus, un izpauž to esību. Izpaušanas pienākums ir nepārtraukts, un, tiklīdz šķīrējtiesnesis ir noskaidrojis šādas intereses, attiecības vai jautājumus, kas var rasties kādā procesa posmā, viņš tos izpauž. Šādu interešu, attiecību vai jautājumu rašanos šķīrējtiesnesis rakstiski izpauž komitejai, lai Puses tos izskatītu.

Šķīrējtiesnešu pienākumi

6. Līdz ar iecelšanu šķīrējtiesnesis visā procesa gaitā pilda savus pienākumus rūpīgi un godprātīgi, taisnīgi un centīgi.
7. Šķīrējtiesnesis izskata tikai tos jautājumus, kas izvirzīti procesa gaitā un ir vajadzīgi nolēmuma pieņemšanai, un nedelegē šo pienākumu citam.
8. Šķīrējtiesnesis dara visu, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu, ka viņa palīgi un personāls zina šā rīcības kodeksa 2., 3., 4., 5., 16., 17. un 18. punktu un tos ievēro.
9. Šķīrējtiesnesis neiesaistās nekādos *ex parte* sakaros saistībā ar procesu.

Šķīrējtiesnešu neatkarība un objektivitāte

10. Šķīrējtiesnesim ir jābūt neatkarīgam un godprātīgam un jāatturas radīt iespaidu, ka rīcība ir nepiedienīga vai neobjektīva, un viņu nedrīkst ietekmēt savtīgas intereses, ārējs spiediens, politiski apsvērumi, sabiedrības protesti, lojalitāte pret kādu Pusi vai bailes no kritikas.
11. Šķīrējtiesnesis nedz tieši, nedz netieši neuzņemas saistības un nepieņem priekšrocības, kas jebkādā veidā varētu ietekmēt vai radīt iespaidu, ka tās ietekmē viņa pienākumu pienācīgu izpildi.
12. Šķīrējtiesnesis neizmanto savu amatu šķīrējtiesas kolēģijā, lai īstenotu personiskas vai privātas intereses, un atturas no darbībām, kas varētu radīt iespaidu, ka kāds viņu varētu ietekmēt.
13. Šķīrējtiesnesis neļauj finanšu, darījumdarbības, profesionālajām, ģimenes vai sociālajām attiecībām vai pienākumiem iespaidot viņa rīcību vai spriedumus.
14. Šķīrējtiesnesis atturas no stāšanās tādās attiecībās vai finansiālas ieinteresētības iegūšanas, kas varētu iespaidot viņa godprātīgumu vai kas pamatoti varētu radīt nepiedienīguma vai neobjektivitātes iespaidu.

Bijušo šķīrējtiesnešu pienākumi

15. Visiem bijušajiem šķīrējtiesnešiem ir jāizvairās no tādu darbību veikšanas, kas varētu radīt iespaidu par to, ka viņi savu pienākumu izpildē būtu bijuši neobjektīvi vai guvuši labumu no šķīrējtiesas kolēģijas lēmuma vai nolēmuma.

Konfidencialitāte

16. Ne esošais, ne bijušais šķīrējtiesnesis nekad neizpauž un neizmanto konfidenciālu informāciju, kas saistīta ar procesu vai iegūta tā gaitā, citādi, kā vien attiecīgā procesa vajadzībām, un šādu informāciju nekad neizpauž un neizmanto, lai gūtu personīgu labumu sev vai citām personām vai skartu citu personu intereses.
17. Šķīrējtiesnesis neizpauž šķīrējtiesas kolēģijas nolēmumu vai tā daļas pirms to publiskošanas saskaņā ar trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) B sadaļu (Strīdu izšķiršana starp Pusēm).
18. Ne esošais, ne bijušais šķīrējtiesnesis nekad neizpauž informāciju nedz par šķīrējtiesas kolēģijas apspriedēm, nedz kāda šķīrējtiesneša viedokli.

Izdevumi

19. Katrs šķīrējtiesnesis reģistrē procesam veltīto laiku un savus izdevumus un sniedz galīgo pārskatu par to, kā arī savu palīgu patērēto laiku un izdevumiem.

Mediatori

20. Šajā rīcības kodeksā izklāstītais, kas piemērojams šķīrējtiesnešiem vai bijušajiem šķīrējtiesnešiem, *mutatis mutandis* attiecas arī uz mediatoriem.

1. VIENOŠANĀS

PAR SINGAPŪRAS ĪPAŠAJIEM IEROBEŽOJUMIEM ATTIECĪBĀ UZ DZĪVOJAMO PLATĪBU UN DABAS RESURSU PIEEJAMĪBU

1. Nolīguma 2.3. pants (Valsts režīms) neattiecas uz pasākumiem, kas saistīti ar:
 - a) dzeramā ūdens piegādi Singapūrā;
 - b) mājokļa īpašuma¹ tiesībām, pirkšanu, attīstību, pārvaldību, uzturēšanu, lietošanu, tā labumu baudīšanu, pārdošanu vai cita veida atsavināšanu un ar jebkāda veida publiskām mājokļa programmām Singapūrā.
2. Trīs gadus pēc šā nolīguma stāšanās spēkā un ik pēc diviem gadiem pēc tam, ja vēl būs spēkā Pircēja papildu zīmoga maksājums (*ABSD*), komiteja izskatīs jautājumu par to, vai *ABSD* ir turpmāk nepieciešams saglabāt, lai nodrošinātu mājokļa īpašuma tirgus stabilitāti. Šajās apspriedēs Singapūra iesniegs attiecīgu statistiku un informāciju par stāvokli mājokļa īpašuma tirgū.

¹ Termins "mājokļa īpašums" ir nekustams īpašums atbilstoši tai definīcijai Mājokļa īpašuma likuma (*Residential Property Act*) 274. nodaļā, kas ir spēkā šā nolīguma spēkā stāšanās brīdī.

2. VIENOŠANĀS

PAR ŠĶĪRĒJTIESNEŠU ATALGOJUMU

Attiecībā uz 9. punktu 9. pielikumā Puses vienojas šādi.

1. Šķīrējtiesnešiem maksājamā atalgojuma un atmaksājamo izdevumu pamatā ir divpusējos vai daudzpusējos nolīgumos ietverti līdzvērtīgu starptautisku strīdu noregulēšanas mehānismu standarti.
2. Par atalgojuma un izdevumu konkrēto summu Puses vienojas pirms tikšanās ar šķīrējtiesas kolēģiju atbilstoši 9. pielikuma 9. punktam.
3. Abas Puses šo vienošanos piemēro labticīgi, lai vienkāršotu šķīrējtiesas kolēģijas darbu.
